

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ Two Group Pretest-posttest Designs มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นตอนต้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นในปกครองที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี ซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สมัครใจเข้าร่วมการศึกษาวิจัยจำนวน 79 คู่ แบ่งเป็นผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นที่สมัครใจเข้าโปรแกรม 35 คู่ แต่สามารถเข้าร่วมโปรแกรมได้ 28 คู่ โปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ประกอบด้วย การสนทนากับกลุ่มผู้ปกครองและวัยรุ่นใช้เวลา 3 ชั่วโมง เพื่อค้นหา เปิดเผยความเชื่อและศักยภาพของครอบครัว กระตุ้นให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นเกิดการสะท้อนคิดต่อความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหา การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ทำให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นเข้าใจกันมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ขัดขวางการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และส่งเสริมให้เกิดความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ปัญหา การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ที่สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของครอบครัว และมอบหนังสือคู่มือเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นและครอบครัว ให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นนำกลับไปอ่านเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นเข้าใจเรื่องเพศ วิธีการสื่อสารเรื่องเพศมากขึ้น สร้างความมั่นใจให้สามารถสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวได้ หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ให้โทรศัพท์ติดตามความเชื่อและพฤติกรรม การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว เพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารในครอบครัว ส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ชื่นชมความสามารถในการจัดการ ศักยภาพ การปรับตัวของผู้ปกครองและวัยรุ่นต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และลงไว้ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

ส่วนกลุ่มควบคุม 26 คู่ ไม่ได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และได้รับคู่มือเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นและครอบครัวหลังสิ้นสุดการทดลอง และคัดออกเนื่องจากตอบแบบสอบถามก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวไม่สมบูรณ์ 2 คู่ จึงเหลือกลุ่มทดลองจำนวน 26 คู่ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สมัครใจเข้าร่วมโปรแกรม จำนวน 44 คู่ ทำการสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มควบคุมจากครอบครัวที่ตอบแบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวก่อนและหลังการทดลองสมบูรณ์ เหลือ 28 และ 26 คู่ตามลำดับ

เปรียบเทียบผลการทดลองก่อนและหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ด้วยแบบสอบถาม การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม ด้านการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการทางเพศ ของวัยรุ่น การถ่ายทอดค่านิยมเรื่องเพศของครอบครัว การเลือกคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน การมี เพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม การตั้งครรรค์และการป้องกัน โรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวแบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 คือแบบสอบถาม การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่าง ผู้ปกครองกับวัยรุ่น ชุดที่ 2 คือแบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างวัยรุ่นกับ ผู้ปกครอง ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียนวัยรุ่น ส่วนที่ 2 เป็น แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน นำมาปรับปรุงแก้ไข และได้ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนวัยรุ่นอายุ ระหว่าง 10-15 ปี ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและผู้ปกครองจำนวน 30 คู่ ที่มีลักษณะ คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอศรีราชา ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้ แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศใน ครอบครัวระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นเท่ากับ .947 แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองเท่ากับ .834

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วย สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบที (Pair t-test และ Independent t-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปีคิดเป็นร้อยละ 50 และ 57.7 ตามลำดับ มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 65.4 และ 69.2 ตามลำดับ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 57.7 และ 42.3 ตามลำดับ รองมาประกอบอาชีพค้าขาย หรือเจ้าของกิจการคิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 26.9 ตามลำดับ มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นมารดาคิดเป็นร้อยละ 46.2 และ 57.7 ตามลำดับ รองมาเป็นบิดาที่เหลือเป็นญาติผู้ใหญ่เพศหญิง ระยะเวลาที่เลี้ยงดูวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 88.6 และ 92.3 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีลักษณะครอบครัวเดี่ยวคือพ่อแม่ลูกอยู่ด้วยกันคิดเป็นร้อยละ 57.7 และ 65.4 ตามลำดับ

2. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนวัยรุ่น

นักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเพศหญิงร้อยละ 57.7 และ 65.4 ตามลำดับ เป็นเพศชายร้อยละ 42.3 และ 34.6 ตามลำดับ ทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 13 ปี เป็นบุตรคนแรกคิดเป็นร้อยละ 61.5 และ 69.2 ตามลำดับ รองลงมาเป็นบุตรลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.6 และ 23.19 ตามลำดับ และนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มทดลองมีบุคคลที่สนิทสนมด้วยมากที่สุดคือบิดาและมารดา คิดเป็นร้อยละ 34.6 เท่า ๆ กัน รองมาคือพี่น้องคิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม บุคคลที่สนิทสนมด้วยมากที่สุดคือมารดาคิดเป็นร้อยละ 46.2 รองมาคือบิดาคิดเป็นร้อยละ 26.9 ตามลำดับ

3. การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น

3.1 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 4 สัปดาห์ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 4 สัปดาห์ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

4.1 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 4 สัปดาห์ นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองโดยรวม สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ด้านการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศ การตั้งครรภ์และการป้องกัน สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และพบว่า การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองด้านการถ่ายทอดค่านิยมเรื่องเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

4.2 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 4 สัปดาห์ นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองด้านการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบว่า ผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ด้านการถ่ายทอดค่านิยมทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และพบว่า ผลต่างคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ด้านการตั้งครรภ์และการป้องกันของกลุ่มทดลองที่ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นตอนต้น อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น

จ ผลการวิจัยพบว่า หลังให้โปรแกรม 4 สัปดาห์ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ผู้ปกครองมีคะแนนความถี่การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นด้านการคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน การถ่ายทอดค่านิยมเรื่องเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมน้อย ซึ่งปัญหาที่พ่อแม่เป็นห่วงและหนักใจคือ เรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่น (มธุรดา เจริญทวีทรัพย์, 2545) พ่อแม่เห็นว่าวัยรุ่นไม่ควรมีเพื่อนต่างเพศ เพราะยังเด็กอยู่ (บุศยา แรกขาว, 2543) ครอบครัวส่วนใหญ่จึงไม่มีการอบรมสั่งสอนเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ (สมบุรณ์ จิตชาญชัย, 2546) นอกจากนี้สังคมไทยมองเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ควรปกปิด น่าละอาย หยาบคาย ไม่ควรเปิดเผยหรือเรียนรู้ วัฒนธรรมไทยไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ขอมรับ การมีคู่หลายคน (กรมสุขภาพจิต, 2547) และสาเหตุที่ครอบครัวไม่พูดคุยเรื่องเพศ เพราะถือว่าเป็นเรื่องยากที่จะคุย ไม่แน่ใจว่าตนเองมีความรู้มากพอที่จะสื่อสารเรื่องเพศกับลูกได้หรือไม่ (ชาดิวุฒิ ถังวาล และพริดา

ประจักษ์, 2546) พ่อแม่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติเมื่อโตขึ้นบุตรสามารถเรียนรู้ได้เองไม่ต้องสอน (การดี บุญเพิ่ม, 2544) บุตรได้รับความรู้จากโรงเรียน สามารถเรียนรู้ได้เอง มีผลกระทบให้บุตรอยากรู้ อยาก (จิรารัตน์ พร้อมมูล, 2548) เหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองไม่กล้า ไม่สะดวกใจ อาจที่จะพูดคุย สอนเรื่องเพศแก่วัยรุ่น ซึ่งความเขินอายหรือความไม่สะดวกใจของบิดามารดาจะไม่สามารถพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้ (จิรารัตน์ พร้อมมูล, 2548; Whitaker et al., 1999; และ Jaccard et al., 2000) นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าเพศศึกษา (การสื่อสาร พูดคุย สอนเรื่องเพศ) เป็นแค่เรื่องการเมืองเพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพรพิมล แก้วกระมล (2539) ดังนั้นผู้ปกครองต้องเปลี่ยนมุมมองทัศนคติ มองเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ และทักษะที่เน้นความเสมอภาคทางเพศ อีกทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันหากมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น (นิมิตร มิ่งมิตรพย์, 2541) การปลูกฝังค่านิยมในทางที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวและปฏิบัติตนในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างเหมาะสม ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่กำหนดวิถีทางแห่งพฤติกรรมทางเพศของเยาวชน (สำนักวิจัยเอแบคโพลล์, 2548)

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นสูงขึ้นทุกด้านเนื่องจากโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ประกอบด้วย การสนทนากับกลุ่มผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น เพื่อค้นหา เปิดเผยความเชื่อและศักยภาพของครอบครัว กระตุ้นให้ผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นเกิดการสะท้อนคิดต่อความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ทำให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นเข้าใจกันมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ขัดขวางการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และส่งเสริมให้เกิดความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือ การแก้ปัญหาการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ที่สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของครอบครัว โดยครอบครัวเนื้อหาสำหรับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น ค่านิยมเรื่องเพศของครอบครัว การคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม การตั้งครรภ์และการป้องกัน โรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน โดยใช้เวลา 3 ชั่วโมง ซึ่งการสนทนาที่อยู่บนบริบทของความรัก กระตุ้นให้เห็นความเชื่อที่แตกต่างเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางบวก การสนทนาที่เกิดขึ้นเป็นการบอกเล่าประสบการณ์ การบอกเล่าจะทำให้เปิดเผยความเชื่อ ศักยภาพการดูแลของครอบครัว และความเชื่อที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการได้รู้ถึงความเชื่อและศักยภาพของครอบครัวจะช่วยให้พยาบาลสามารถสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ขัดขวางหรือจำกัดความสำเร็จ และส่งเสริมให้เกิดความเชื่อที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ของครอบครัว ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขึ้นในครอบครัว (Wright & Bell, 2009)

ดังนั้นการสนทนากับกลุ่มผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น เมื่อผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นได้เปิดเผยความรู้สึก ห่วงใยและปรารถนาดีต่อวัยรุ่นที่แท้จริง เกิดการสะท้อนคิดต่อความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ก่อให้เกิดสัมพันธภาพ ความรักความเข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นมากขึ้น เปิดเผยความเชื่อที่ขัดขวางการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ได้แก่ “เพศศึกษาคือเรื่องการมีเพศสัมพันธ์” “เป็นเรื่องยากที่จะคุย ลำบากใจ อยากรอแต่ไม่กล้าถาม ไม่แน่ใจว่าตนเองมีความรู้มากพอที่จะสื่อสารเรื่องเพศกับลูกได้หรือไม่” “ไม่รู้วิธีในการถ่ายทอดให้กับบุตร” “เป็นการกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น” “เมื่อโตขึ้นบุตรสามารถเรียนรู้ได้เอง ไม่ต้องสอน” และ “บุตรได้รับความรู้จากโรงเรียนแล้ว” การเปิดโอกาสให้ครอบครัวได้ฟังความคิด หรือความเชื่อใหม่ ๆ โดยการรับฟังเรื่องราวจากครอบครัวอื่น ๆ มีผลให้ครอบครัวปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงได้ (Wright & Bell, 2009) การเปิดเผยความเชื่อที่สอดคล้องกันและเอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ผู้ปกครองมีความเชื่อและคาดหวังว่า อยากให้บุตรเป็นคนดี มีอนาคตที่ดี ในขณะที่บุตรวัยรุ่นก็มีความคาดหวังว่าเป็นเด็กดีของพ่อแม่ ไม่อยากทำให้พ่อแม่เสียใจ ไม่อยากเสียอนาคต ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ได้แก่ “เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ สามารถคุยกันได้เหมือนเรื่องทั่วไป สื่อสารได้อย่างเปิดเผย” “จำเป็นมากและสมควรคุย” “ควรสอนแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้เด็กซึมซับความถูกต้อง” และ “ผู้ปกครองหรือเด็ก ใครเริ่มก่อนก็ได้” เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นเอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมากขึ้น

หลังจบการสนทนากับหนังสือคู่มือเพศศึกษาสำหรับเด็กและครอบครัว (สรรพสิทธิ์ คุมประพันธ์, 2548) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาด้านการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น ค่านิยมเรื่องเพศของครอบครัว การคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม การตั้งครรภ์ และการป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจเรื่องเพศ ธรรมชาติของวัยรุ่น และวิธีการสื่อสารเรื่องเพศมากขึ้น ทำให้ผู้ปกครองสามารถสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นได้ และลงไว้ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว จากนั้น 2 สัปดาห์ได้โทรศัพท์ติดตามความเชื่อและพฤติกรรมในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น เพื่อดูกระตุ้นให้ผู้ปกครองสังเกตและตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนความเชื่อ ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ชื่นชมความสามารถในการจัดการ สักยภาพ การปรับตัวของผู้ปกครอง และลงไว้ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น

2. การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยพบว่าหลังให้โปรแกรม 4 สัปดาห์บุตรวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีคะแนน การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าคะแนนเฉลี่ยการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรมบุตรวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีคะแนนความถี่การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครองน้อยครั้งทุกด้าน เนื่องจากความเขินอายหรือความไม่สะดวกใจของวัยรุ่นทำให้ไม่กล้า พูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (Jaccard et al., 2000) และสาเหตุที่ครอบครัวไม่พูดคุยเรื่องเพศ เพราะ คิดว่าเป็นเรื่องยากที่จะคุย ไม่แน่ใจว่าตนเองมีความรู้มากพอที่จะสื่อสารเรื่องเพศกับลูกได้หรือไม่ ในขณะที่บุตรมองว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องน่าละอายที่จะพูดคุยกับพ่อแม่ (ชาติวุฒิ กังวล และพีรดา ประจงการ, 2546) แต่วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าพ่อแม่เป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดในการสอน เรื่องเพศศึกษา พ่อแม่ควรสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก และต้องการให้พ่อแม่เป็นที่ปรึกษาปัญหา ส่วนตัว (ธนวดี บุญเลิศ และคณะ, 2545) จึงถือโอกาสนี้และเปิดโอกาสให้พ่อแม่สามารถสื่อสาร เรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นได้มากขึ้น

หลังจากเข้าร่วม โปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว พบว่าวัยรุ่นมีคะแนนความถี่การสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองด้านการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทาง เพศ การคบเพื่อนต่างเพศหรือแฟน สูงกว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรมและกลุ่มควบคุม เนื่องจากการให้ ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ปฏิบัติบ่อย ได้แก่การแนะนำให้หลีกเลี่ยงสิ่งที่ยั่วให้เกิดอารมณ์ทางเพศ การปฏิบัติตนที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ ปัญหาต่างๆที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และพัฒนาการของร่างกายตามลำดับ (วารุณี ศรีรัตน์, 2546) เมื่อวัยรุ่นเข้าร่วม โปรแกรมการปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศใน ครอบครัว การสนทนากับกลุ่มผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น เมื่อผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้ปกครองและบุตร วัยรุ่นได้เปิดเผยความรู้สึก ห่วงใยและปรารถนาดีต่อบุตรวัยรุ่นที่แท้จริง เกิดการสะท้อนคิดต่อ ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการสื่อสาร เรื่องเพศในครอบครัว ก่อให้เกิดสัมพันธภาพ ความรักความเข้าใจกันระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ ปกครองมากขึ้น เปิดเผยความเชื่อที่ขัดขวางการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตร วัยรุ่นกับผู้ปกครอง และความเชื่อที่สอดคล้องกันและถือต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง บุตรวัยรุ่นก็มีความคาดหวังว่าเป็นเด็กดีของพ่อแม่ ไม่อยากทำให้พ่อแม่เสียใจ ไม่อยากเสียอนาคต ในขณะที่ผู้ปกครองมีความเชื่อและคาดหวังว่า อยากให้บุตรเป็นคนดี มีอนาคตที่ดี ทำให้เกิด การปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ที่ว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอายที่

จะพูดคุยกับพ่อแม่” และส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศ “ถ้าเรียนรู้เองจะเสี่ยงมากกว่า การพูดคุยกับผู้ปกครองจะรู้จริง” และ “การพูดคุยกับผู้ปกครองเป็นทางออกที่ดี/ มีอะไรจะบอกพ่อแม่ก่อน ค่อยทำ” ร่วมกับการมอบหนังสือคู่มือเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น (นิกร ดุสิตสิน, 2548) ช่วยสร้างความเข้าใจเรื่องเพศแก่บุตรวัยรุ่นมากขึ้น ทำให้เข้าใจตนเอง เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น หลังจากนั้น 2 สัปดาห์โทรศัพท์ติดตามความเชื่อและพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง กระตุ้นให้บุตรวัยรุ่นสังเกตและระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นยังเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงการสื่อสารระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ชื่นชมความสามารถ การปรับตัวของบุตรวัยรุ่น และคงไว้ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ทำให้เพิ่มความบ่อยครั้งของการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 2 ด้านนี้ได้

คะแนนความถี่การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครองด้านการถ่ายทอดค่านิยมเรื่องเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมด้านการตั้งครรภ์และการป้องกันต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อาจมาจากการสนทนากับกลุ่มผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น ได้เปิดเผยความรู้สึก ห่วงใยและปรารถนาดีของผู้ปกครองต่อบุตรวัยรุ่นที่แท้จริง เปิดเผยความเชื่อ ความคาดหวังของผู้ปกครอง “อยากให้บุตรเป็นคนดี มีอนาคตที่ดี” “ทำอะไรให้บอกพ่อแม่ก่อน ค่อยทำ” “พ่อแม่เสียใจ หากเกิดอะไรขึ้น” ก่อให้เกิดสัมพันธภาพ ความรัก ความเข้าใจกันระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครองมากขึ้น และการมอบหนังสือคู่มือเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น (นิกร ดุสิตสิน, 2548) ช่วยสร้างความเข้าใจเรื่องเพศ แก่บุตรวัยรุ่นมากขึ้น ทำให้เข้าใจตนเอง เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น จึงทำให้การสื่อสารเรื่องเพศ 3 ด้านนี้ไม่เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองและไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยพบว่าคะแนนการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น และระหว่างบุตรวัยรุ่นกับผู้ปกครองโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลการศึกษาที่ได้คล้ายคลึงกับการศึกษาที่ผ่านม เช่น ประภากร สุวรรณภู (2548) นภาพร สังกระเสริ (2546) เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย (2552) และงานศึกษาในต่างประเทศ (Meschke et al., 2002) โดยมีผลในการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศหรือการสอนเพศศึกษาในครอบครัวให้ดีขึ้น ซึ่งโปรแกรมการสื่อสารเรื่องเพศที่จัดให้กับผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น เพื่อส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

การศึกษานี้ได้ปรับปรุงโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว โดยลดเวลาของกิจกรรมที่จัดให้กับผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นลงเหลือ 3 ชั่วโมง

ร่วมกับการให้หนังสือคู่มือเพศศึกษาและการโทรศัพท์ติดตามการเปลี่ยนแปลงความเชื่อและพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศ ทำให้มีการปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นให้ดีขึ้นได้ และพบว่าผลที่ได้ไม่แตกต่างจากหลายโปรแกรมที่พัฒนาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น โดยมีผลในการพัฒนาการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวให้ดีขึ้น และมีข้อดีคือ สามารถลดเวลาการให้โปรแกรม ซึ่งหมายถึงการประหยัดงบประมาณในการดำเนินการ และลดการออกจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เนื่องจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจที่ทำให้ไม่สามารถปลีกเวลาร่วมโปรแกรมได้หลาย ๆ ครั้งได้

นอกจากนี้โปรแกรม ยังได้รับความสนใจและให้ความร่วมมือจากผู้ปกครอง นักเรียน และครูเป็นอย่างดี จะเห็นได้จากจดหมายตอบกลับ “ผมเห็นด้วยว่ากิจกรรมที่เชิญประชุมมีประโยชน์มากต่อเด็กและผู้ปกครอง แต่ผมไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้เพราะต้องทำงาน” หรือคำพูดของผู้ปกครองหลังเข้าโปรแกรม “อยากให้ผู้ปกครองและเด็กคนอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้มีโอกาสแบบนี้บ้าง” จากคำบอกเล่าของนักเรียนจากการติดตามผลทางโทรศัพท์ “หนูอ่านหนังสือแล้วทำให้เข้าใจตัวเองมากขึ้น หนูเอาหนังสือไปให้เพื่อนๆ อ่านด้วย” และจากกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง “หนูขอหนังสือด้วยได้ไหม อยากอ่านเห็นเพื่อนที่เข้ากลุ่มบอกว่าดี” และ “ทำไมหนู/ผม ไม่ได้เข้ากลุ่ม” รวมถึงความเห็นของอาจารย์ที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ “บรรยากาศเหมือนพากันมกนิกละ ผมอยากนัดผู้ปกครองมาคุยแบบนี้ ไม่เคยทำได้เลย”

โปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น โดยการสร้างความตระหนักและความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น ภายใต้บริบทของความรัก เปลี่ยนแปลงความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และส่งเสริมความเชื่อที่เอื้อต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ทำให้ผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นสามารถรับพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศ ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยม ทักษะกิจเรื่องเพศ และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถป้องกันและลดปัญหาพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นได้

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดของการวิจัยดังนี้ คือ

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยให้กลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกับโปรแกรมและหัวข้อเรื่องเพศศึกษา จึงให้ความร่วมมือเข้าร่วมโปรแกรม อาจมีแนวโน้มทำให้ผลการวิจัยออกมาในด้านบวกได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. การประยุกต์ใช้ IBM กับการส่งเสริมพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศ สามารถประยุกต์ใช้กับการปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในประชากรกลุ่มเสี่ยงอื่นเช่นวัยทำงาน กลุ่มเสี่ยงติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยเฉพาะการชะลอการมีเพศสัมพันธ์ การตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ การเปลี่ยนคู่นอนบ่อย และการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย
2. การประยุกต์ใช้ IBM สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยกลุ่มต่างๆ เช่น ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ภาวะวิกฤติ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ใช้มาวัดความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยและครอบครัว หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดูแลสุขภาพ ที่สอดคล้องกับสภาวะและบริบทของผู้ป่วยและครอบครัว
3. การประยุกต์ใช้ IBM ในลักษณะ Family Group Intervention สามารถครอบคลุมผู้รับบริการได้มากขึ้น ทำให้ประหยัดเวลาและงบประมาณในการดูแลรักษาพยาบาล และส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว โดยประยุกต์ใช้การพยาบาลรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วย (Illness Beliefs Model: IBM) เป็นการสนทนา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความรัก ความเข้าใจระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น โดยการกระตุ้นให้เปิดเผยสะท้อนคิด แยกแยะความเชื่อที่เป็นอุปสรรคและถือต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ที่สอดคล้องกับวิถีครอบครัว สามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้พื้นฐานของความรัก สัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว และวัฒนธรรมไทย สามารถนำไปใช้ได้กับเด็กวัยรุ่นทุกช่วงวัย ในลักษณะรายครอบครัวหรือกลุ่มครอบครัว
2. การนำโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ไปใช้ให้ได้ผล จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยอบรม ถ่ายทอดเทคนิค แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่นพยาบาล บุคลากรสาธารณสุข วิทยากรที่สนใจ ให้สามารถนำโปรแกรมไปใช้ต่อไปได้
3. ด้านการศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โครงการต่อเนื่อง เกี่ยวกับกรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา โดยปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียนวัยรุ่น

แต่ระดับชั้น หรือเป็นแนวทางการปรับปรุงการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในวิชาสุขศึกษา หรือ บรรจุเข้าในหลักสูตรการเรียน

4. ด้านการบริการพยาบาล เป็นบทบาทหน้าที่ของพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัวที่จะทำงานร่วมกับภาคการศึกษา โดยเป็นผู้สนับสนุนการนำไปใช้โปรแกรมไปใช้ในส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นเพื่อป้องกันและลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น และประสานงานการดำเนินงานการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร จัดอบรม ถ่ายทอดแนวคิดการพยาบาลรูปแบบความเชื่อความเจ็บป่วยแก่ผู้บุคลากรสาธารณสุขที่สนใจ

6. ด้านการบริหารและนโยบาย ขยายผลสู่แผนงาน โครงการที่สอดคล้องกับแผนงาน/ระดับจังหวัด กระทรวง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เช่น แผน/โครงการ ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและวัยทำงาน (Safe Sex) งานป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และเอดส์ ซึ่งโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวได้ออกแบบมาเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและเอดส์ในเยาวชน โดยมีจุดมุ่งหมายเริ่มต้นที่ ครอบครัวซึ่งใกล้ชิดเด็กที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเป็นผลมาจากความเชื่อของบุคคล ซึ่งสามารถส่งต่อไปยังสมาชิกอื่นในครอบครัว ความเชื่อเป็นทั้งช่วยเอื้อในการแก้ปัญหาหรือ ยับยั้งการแก้ปัญหา ความเชื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งความเชื่อทัศนคติเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวและปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวจึงมีประโยชน์ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น โดยเฉพาะการยืดระยะเวลาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

กล่าวโดยสรุป การนำโปรแกรมปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ไปใช้ให้ได้ผล จำเป็นต้องมีการ อบรม ถ่ายทอดเทคนิคของโปรแกรม มีการทำงาน ประสานงานร่วมกับภาคการศึกษา และการสนับสนุนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการดำเนินนโยบายของผู้บริหารทั้งฝ่ายสาธารณสุข ภาคการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เล็งเห็นความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กและวัยรุ่น รวมถึงการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ในเด็กและวัยรุ่น ที่แนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆและอายุน้อยลงเรื่อย ๆ การศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปขยายผลสู่การ ปฏิบัติจริงในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ขยายผลสร้างเครือข่ายการทำงานป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชน รวมถึงขยายผลสู่งานป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ต่อไป